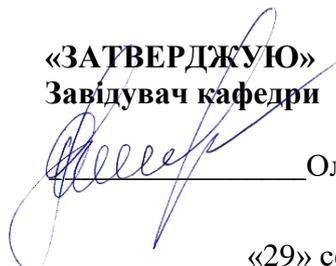

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій
Кафедра української філології та журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

Ольга КИРИЛЮК

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК «Лінгвістична сугестія в інформаційному дискурсі»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: *третій (освітньо-науковий)*

Галузь знань: *03 Гуманітарні науки*

Спеціальність: *035 Філологія*

Освітня програма: *Філологія (українська мова та література)*

Форма навчання: *денна/ заочна*

2025 – 2026 навчальний рік

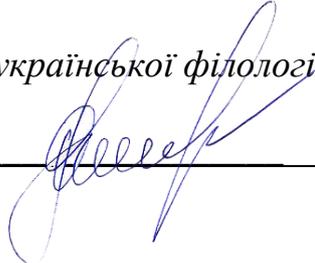
Робоча програма навчальної дисципліни *«Лінгвістична сугестія в інформаційному дискурсі»* розроблена на основі освітньо-наукової програми *Філологія (українська мова та література)* навчального плану підготовки здобувачів освітнього ступеня доктор філософії за спеціальністю 035 Філологія.

Розробник: *Кирилюк Ольга Леонідівна, доктор філологічних наук, доцент кафедри української філології та журналістики,*

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри української філології та журналістики

Протокол №1 від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри української філології та журналістики

Ольга КИРИЛЮК

Робоча програма навчальної дисципліни *«Лінгвістична сугестія в інформаційному дискурсі»* для аспірантів спеціальності 035 Філологія; за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. ЦДУ імені В. Винниченка, 2025. 16 с.

© Кирилюк О. Л., 2025 рік

© ЦДУ імені В. Винниченка, 2025 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань <i>03 Гуманітарні науки</i>	<i>Вибіркова</i>	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	Спеціальність: <i>035 Філологія</i>	Рік підготовки	
		2	2
Загальна кількість годин – 105		Семестр	
		4	4
Тижневих годин для денної форми навчання: авдиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Освітня програма: <i>Філологія (українська мова та література)</i>	Лекції	
		20 год.	20 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	16 год.
		Лабораторні	
	Рівень вищої освіти: <i>третій (освітньо-науковий)</i>	год.	
		Самостійна робота	
		69 год.	69 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
	<i>Залік</i>	<i>Залік</i>	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сформувати системне розуміння механізмів лінгвістичної сугестії в інформаційному дискурсі, поглибити знання про мовні засоби впливу в сучасному медійному полі, а також розвинути здатність самостійно здійснювати комплексні наукові дослідження сугестивних практик.

Завдання:

- 1) розкрити теоретико-методологічні засади дослідження лінгвістичної сугестії в межах сучасної лінгвістики;
- 2) проаналізувати мовні маркери та стратегії прихованого впливу (лексичні, граматичні, прагматичні, риторичні тощо);
- 3) сформувати навички критичного аналізу інформаційних текстів із виявленням маніпулятивних і сугестивних механізмів;
- 4) ознайомити із сучасними методами дослідження сугестивних практик (дискурс-аналіз, моделювання фреймових мереж тощо);
- 5) розвинути здатність реалізовувати власні наукові дослідження в галузі лінгвістики впливу;
- 6) сформувати вміння інтегрувати результати аналізу у власну дисертаційну проблематику.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі **компетентності**:

Здатність застосовувати знання у нових дослідницьких ситуаціях.

Здатність працювати з великими масивами інформації та цифровими ресурсами.

Здатність застосовувати сучасні лінгвістичні теорії до аналізу інформаційного дискурсу.

Здатність ідентифікувати та інтерпретувати сугестивні механізми в текстах різних жанрів.

Здатність використовувати міждисциплінарні методи аналізу мовного впливу.

Здатність розробляти й реалізовувати авторський науковий проєкт у сфері лінгвістики впливу.

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

Після вивчення дисципліни здобувач зможе:

Демонструвати системне знання теорії лінгвістичної сугестії, сучасних моделей впливу на реципієнта в межах інформаційного дискурсу та міждисциплінарних підходів до дослідження мовного впливу.

Ідентифікувати, класифікувати та інтерпретувати мовні маркери сугестивності (лексичні, граматичні, синтаксичні, прагматичні, стилістичні) з урахуванням когнітивних, соціальних і комунікативних чинників.

Застосовувати сучасні якісні й кількісні методи аналізу дискурсу (дискурс-аналіз, корпусний аналіз, контент-аналіз, когнітивне моделювання фреймових мереж тощо) у власному науковому дослідженні.

Узагальнювати, інтерпретувати та критично оцінювати отримані результати з позицій сучасної лінгвістичної теорії та (за потреби) інтегрувати їх у власну дисертаційну проблематику.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СУГЕСТІЇ

Тема 1. Лінгвістична сугестія як об'єкт міждисциплінарного дослідження.

Історія становлення теорії сугестії в мовознавстві. Психолінгвістичні та когнітивні підходи до мовного впливу. Сугестія, переконування, маніпуляція: співвідношення понять. Комунікативна інтенція та перлокутивний ефект. Етичні та правові аспекти мовного впливу.

Тема 2. Інформаційний дискурс у сучасному комунікативному просторі

Типологія інформаційного дискурсу. Структурно-семантичні характеристики інформаційних текстів. Інтердискурсивність та мультимодальність. Цифрове середовище як простір трансформації дискурсивних практик.

Тема 3. Когнітивні механізми сугестивного впливу.

Фреймування та концептуалізація. Концептуальна метафора як когнітивний інструмент впливу. Пресупозиції, імплікатури. Емоційна аргументація та когнітивні викривлення. Мовні тригери, повтор, ритмізація, акцентуація.

Тема 4. Мовні маркери сугестивності

Лінгвальні засоби впливу: лексичні (оцінна лексика, евфемізація та дисфемізація тощо); граматичні (зокрема синтаксичні – еліпсис, парцеляція, риторичні конструкції); прагматичні (модальність, апелятивність, інтенсифікатори); стилістичні та риторичні прийоми впливу.

Тема 5. Сугестивні стратегії в сучасному інформаційному просторі

Стратегії легітимації та делегітимації. Поляризація та створення образу «іншого». Дискурсивне конструювання кризи. Інформаційні кампанії та мовні сценарії впливу. Особливості сугестії в соціальних мережах.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ПРИКЛАДНИЙ АНАЛІЗ

Тема 6. Методологія аналізу сугестивних практик

Критичний дискурс-аналіз: принципи та етапи. Корпусна лінгвістика в дослідженні мовного впливу. Кількісні методи та статистична верифікація результатів. Контент-аналіз та фрейм-аналіз.

Тема 7. Лінгвістична експертиза інформаційних матеріалів

Принципи експертного аналізу. Виявлення маніпулятивних стратегій. Оцінка потенційного перлокутивного ефекту. Підготовка експертного висновку.

Тема 8. Лінгвістичні механізми впливу в умовах інформаційної агресії росії проти України

Інформаційна війна як форма гібридного протистояння: мовний вимір. Дискурсивні стратегії легітимації агресії. Конструювання образу «ворога» та мова дегуманізації. Фреймування подій війни: термінологічні підміни, евфемізація,

дисфемізація, семантичні зсуви тощо. Наративні сценарії пропаганди та їх мовна реалізація. Меметизація інформаційних повідомлень. Когнітивні та емоційні тригери в умовах кризової комунікації

Тема 9. Методи виявлення сугестивних стратегій у воєнному дискурсі та способи протидії

Критичний аналіз пропагандистських повідомлень. Лінгвістичні маркери дезінформації та маніпулятивного фреймування. Дискурсивна деконструкція пропагандистських повідомлень. Порівняльний аналіз українського та російського інформаційних дискурсів. Лінгвістична експертиза матеріалів із ознаками інформаційно-психологічного впливу. Академічна етика дослідження воєнного дискурсу. Роль філолога як експерта у сфері інформаційної безпеки

Тема 10. Індивідуальний науковий проєкт

Формулювання дослідницької проблеми та гіпотези. Обґрунтування теоретичної бази. Розроблення схеми дослідження. Аналіз емпіричного матеріалу. Публічна презентація та фахове обговорення результатів.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	усього	денна форма					заочна форма				
		у	у тому числі					у	у тому числі		
			л	п	лаб	інд	СР		л	п	СР
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	13	
Змістовий модуль 1.											
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СУГЕСТІЇ											
Тема 1. Лінгвістична сугестія як об'єкт міждисциплінарного дослідження	8	2	-			6	8	2	-	6	
Тема 2. Інформаційний дискурс у сучасному комунікативному просторі	8	2	-			6	8	2	-	6	
Тема 3. Когнітивні механізми сугестивного впливу	10	2	2			6	10	2	2	6	
Тема 4. Мовні маркери сугестивності	10	2	2			6	10	2	2	6	
Тема 5. Сугестивні стратегії в сучасному інформаційному просторі	10	2	2			6	10	2	2	6	
Разом за Модуль 1	46	10	6			30	46	10	6	30	
Змістовий модуль 2											
МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ПРИКЛАДНИЙ АНАЛІЗ											
Тема 6. Методологія аналізу сугестивних практик	10	2	2			6	10	2	2	6	
Тема 7. Лінгвістична експертиза інформаційних матеріалів	10	2	2			6	10	2	2	6	
Тема 8. Лінгвістичні механізми впливу в умовах інформаційної агресії росії проти України	10	2	2			6	10	2	2	6	
Тема 9. Методи виявлення сугестивних стратегій у воєнному дискурсі та способи протидії	10	4	2			6	10	4	2	6	
Тема 10. Індивідуальний науковий проєкт. <i>Контрольна робота</i>	17	-	2			15	17	-	2	15	
Разом за Модуль 2	59	10	10			39	59	10	10	39	
Усього годин	105	20	16			69	105	20	16	69	

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Лінгвістична сугестія як об'єкт міждисциплінарного дослідження	2
2	Тема 2. Інформаційний дискурс у сучасному комунікативному просторі	2
3	Тема 3. Когнітивні механізми сугестивного впливу	2
4	Тема 4. Мовні маркери сугестивності	2
5	Тема 5. Сугестивні стратегії в сучасному інформаційному просторі	2
6	Тема 6. Методологія аналізу сугестивних практик	2
7	Тема 7. Лінгвістична експертиза інформаційних матеріалів	2
8	Тема 8. Лінгвістичні механізми впливу в умовах інформаційної агресії росії проти України	2
9	Тема 9. Методи виявлення сугестивних стратегій у воєнному дискурсі та способи протидії	4
10	Тема 10. Індивідуальний науковий проєкт. <i>Контрольна робота</i>	-
	Разом	20

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Лінгвістична сугестія як об'єкт міждисциплінарного дослідження	2
2	Тема 2. Інформаційний дискурс у сучасному комунікативному просторі	2
3	Тема 3. Когнітивні механізми сугестивного впливу	2
4	Тема 4. Мовні маркери сугестивності	2
5	Тема 5. Сугестивні стратегії в сучасному інформаційному просторі	2
6	Тема 6. Методологія аналізу сугестивних практик	2
7	Тема 7. Лінгвістична експертиза інформаційних матеріалів	2
8	Тема 8. Лінгвістичні механізми впливу в умовах інформаційної агресії росії проти України	2
9	Тема 9. Методи виявлення сугестивних стратегій у воєнному дискурсі та способи протидії	4
10	Тема 10. Індивідуальний науковий проєкт. <i>Контрольна робота</i>	-
	Разом	20

4.2. Теми семінарських (практичних) занять
4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Лінгвістична сугестія як об'єкт міждисциплінарного дослідження	-
2	Тема 2. Інформаційний дискурс у сучасному комунікативному просторі	-
3	Тема 3. Когнітивні механізми сугестивного впливу	2
4	Тема 4. Мовні маркери сугестивності	2
5	Тема 5. Сугестивні стратегії в сучасному інформаційному просторі	2
6	Тема 6. Методологія аналізу сугестивних практик	2
7	Тема 7. Лінгвістична експертиза інформаційних матеріалів	2
8	Тема 8. Лінгвістичні механізми впливу в умовах інформаційної агресії росії проти України	2
9	Тема 9. Методи виявлення сугестивних стратегій у воєнному дискурсі та способи протидії	2
10	Тема 10. Індивідуальний науковий проєкт. <i>Контрольна робота</i>	2
	Разом	20

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Лінгвістична сугестія як об'єкт міждисциплінарного дослідження	-
2	Тема 2. Інформаційний дискурс у сучасному комунікативному просторі	-
3	Тема 3. Когнітивні механізми сугестивного впливу	2
4	Тема 4. Мовні маркери сугестивності	2
5	Тема 5. Сугестивні стратегії в сучасному інформаційному просторі	2
6	Тема 6. Методологія аналізу сугестивних практик	2
7	Тема 7. Лінгвістична експертиза інформаційних матеріалів	2
8	Тема 8. Лінгвістичні механізми впливу в умовах інформаційної агресії росії проти України	2
9	Тема 9. Методи виявлення сугестивних стратегій у воєнному дискурсі та способи протидії	2
10	Тема 10. Індивідуальний науковий проєкт. <i>Контрольна робота</i>	2
	Разом	20

4.3. Теми лабораторних занять

Не заплановано

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання / 4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Лінгвістична сугестія як об'єкт міждисциплінарного дослідження. Здійснити порівняльний аналіз понять <i>сугестія, переконування, маніпуляція</i> (укласти таблицю критеріїв).	6
2	Тема 2. Інформаційний дискурс у сучасному комунікативному просторі. Проаналізувати один тип інформаційного дискурсу (медійний, політичний). Визначити дискурсивні ознаки мультимодальності в обраному матеріалі. Навести приклади трансформації дискурсу в цифровому середовищі.	6
3	Тема 3. Когнітивні механізми сугестивного впливу Виявити фрейми та концептуальні метафори в 5–7 інформаційних текстах. Проаналізувати пресупозиції та імплікатури в одному медійному повідомленні.	6
4	Тема 4. Мовні маркери сугестивності Проаналізувати 5 медійних текстів. Класифікувати лексичні, граматичні та прагматичні засоби впливу.	6
5	Тема 5. Сугестивні стратегії в сучасному інформаційному просторі Виявити механізми поляризації та конструювання «іншого». Підготувати аналітичний звіт щодо стратегій впливу в соціальних мережах (на матеріалі обраної платформи).	6
6	Тема 6. Методологія аналізу сугестивних практик Розробити алгоритм критичного дискурс-аналізу обраного тексту. Провести міні-дослідження із застосуванням контент-аналізу.	6
7	Тема 7. Лінгвістична експертиза інформаційних матеріалів Провести експертний аналіз одного інформаційного матеріалу щодо сугестивності.	6
8	Тема 8. Лінгвістичні механізми впливу в умовах інформаційної агресії росії проти України Підготувати аналітичну довідку щодо мовних механізмів легітимації агресії та лінгвальних засобів інформаційного опору ворожій агресії.	6
9	Тема 9. Методи виявлення сугестивних стратегій у воєнному дискурсі та способи протидії Розробити алгоритм виявлення маніпулятивних стратегій у воєнному дискурсі. Запропонувати лінгвістично обґрунтовані способи нейтралізації мовного впливу.	6
10	Тема 10. Індивідуальний науковий проект. <i>Контрольна робота</i> Сформулювати проблему, мету, завдання та гіпотезу власного міні-дослідження. Обґрунтувати теоретичну базу та методологію. Провести аналіз емпіричного матеріалу. Оформити результати у форматі тез доповідей (до 5 стор.). Підготувати публічний захист результатів із презентацією.	15
	Разом	69

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Не заплановано

4.6. Методи навчання

1. **Пояснювально-ілюстративні методи:** лекція з елементами дискусії; мультимедійна лекція; коментоване читання текстів.

2. **Проблемно-пошукові методи:** проблемні запитання; постановка дослідницьких завдань; аналіз суперечливих мовних явищ; обговорення етичних дилем використання мовних технік впливу.

3. **Аналітико-інтерпретаційні методи:** лінгвістичний, когнітивний і психолінгвістичний аналіз текстів; наративний і дискурсивний аналіз; виявлення маніпулятивних стратегій і мовних маркерів впливу.

4. **Інтерактивні методи навчання:** кейс-метод; аналіз реальних і змодельованих ситуацій; групова робота; дискусії та дебати.

5. **Методи навчання з використанням цифрових технологій:** аналіз цифрових медіатекстів; робота з онлайн-платформами; критичний аналіз контенту соціальних мереж.

6. **Методи самостійної та рефлексивної роботи:** індивідуальні аналітичні завдання; рефлексивні нотатки щодо впливу мови на свідомість.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Форми та методи оцінювання

Оцінювання здійснюється з урахуванням принципів прозорості, об'єктивності та академічної доброчесності.

1. *Поточний контроль:* усне опитування; участь у дискусіях; виконання аналітичних і практичних завдань; перевірка письмових робіт - презентацій, кейс-аналізів тощо.

2. *Оцінювання самостійної роботи:* аналіз виконаних завдань; оцінювання аналітичної глибини й аргументованості; перевірка здатності застосовувати теоретичні положення на практиці.

3. *Підсумковий контроль:* залік (на основі отриманих протягом семестру балів)

Застосовуються кілька **видів контролю знань:**

Поточний контроль на практичних заняттях (через усні відповіді) або на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) – **7 практичних по 10 балів.**

Із них:

Усна відповідь під час заняття – до 5 балів

Письмова робота (завдання на занятті) – до 5 балів

1. *Усна відповідь під час практичного заняття (до 5 балів)*

Оцінюється участь студента в обговоренні, усні відповіді на запитання викладача, коментарі до матеріалу.

5 балів – повна, логічна, аргументована відповідь; коректне використання термінології; активна участь у дискусії.

4 бали – правильна відповідь із незначними неточностями; загалом логічне викладення думок.

3 бали – часткова відповідь; поверхове розуміння матеріалу; відповіді переважно репродуктивні.

2 бали – фрагментарна відповідь; труднощі з формулюванням думки; плутанина в поняттях.

1 бал – поодинокі репліки без змістовного внеску.

0 балів – відсутність відповіді або повна некоректність.

2. Письмова робота на практичному занятті (до 5 балів)

Оцінюється виконання письмового завдання (аналіз тексту, аналіз відеоматеріалів, мініесе, укладання таблиць, схем тощо).

5 балів – завдання виконано повністю й правильно; аргументовані висновки; чітка структура.

4 бали – виконано правильно з незначними помилками.

3 бали – завдання виконано частково; є помилки або недопрацювання.

2 бали – формальне виконання; значні помилки.

1 бал – фрагментарне виконання без розуміння завдання.

0 балів – завдання не виконано або порушено норми академічної доброчесності.

Контрольна робота у вигляді представлення проєкту на останньому практичному занятті – 30 балів:

1. Проведене дослідження (14 балів)

- *Якість постановки проблеми та мети дослідження* – 3 бали

Чітко сформульовані цілі, наукова новизна, актуальність теми.

- *Методологія та аналітичні підходи* – 4 балів

Обґрунтований вибір методів аналізу, коректне застосування лінгвістичних і когнітивних інструментів.

- *Аргументація та обґрунтування висновків* – 4 балів

Логічна побудова дослідження, правильне інтерпретування результатів, підтвердження фактами.

- *Оригінальність та наукова самостійність* – 3 бали

Нові підходи, власні ідеї, критичний аналіз джерел.

2. Презентація в аудиторії (8 балів)

- *Структура та логіка виступу* – 3 балів

Послідовне викладення проблеми, методів і результатів.

- *Якість комунікації та візуальне оформлення* – 3 балів

Зрозумілі слайди, використання схем/діаграм, чітке мовлення.

- *Відповіді на запитання та обговорення* – 2 бали

Вміння аргументовано пояснити методику і результати дослідження.

3. Текст у вигляді тез доповіді (8 балів)

- *Чіткість та лаконічність викладу* – 3 бали

Тези структуровані, ключові ідеї виділені, відсутня надмірна деталізація.

- *Наукова мова та термінологія* – 3 бали

Коректне використання термінів «лінгвістична сугестія», «інформаційний дискурс», «когнітивні механізми» тощо.

- *Дотримання вимог оформлення* – 2 бали

Форматування, обсяг, посилання на джерела.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

Лінгвістична сугестія як об'єкт міждисциплінарного дослідження.

Історія становлення теорії сугестії в мовознавстві.

Психолінгвістичні та когнітивні підходи до мовного впливу.

Сугестія, переконування, маніпуляція: співвідношення понять.

Комунікативна інтенція та перлокутивний ефект.

Етичні та правові аспекти мовного впливу.

Інформаційний дискурс у сучасному комунікативному просторі

Типологія інформаційного дискурсу.

Структурно-семантичні характеристики інформаційних текстів.

Інтердискурсивність та мультимодальність.

Цифрове середовище як простір трансформації дискурсивних практик.

Когнітивні механізми сугестивного впливу: фреймування та концептуалізація; концептуальна метафора як когнітивний інструмент впливу; пресупозиції, імплікатури.

Емоційна аргументація та когнітивні викривлення. Мовні тригери, повтор, ритмізація, акцентуація.

Лінгвальні засоби впливу: лексичні (оцінна лексика, евфемізація та дисфемізація тощо); граматичні (зокрема синтаксичні – еліпсис, парцеляція, риторичні конструкції); прагматичні (модальність, апелятивність, інтенсифікатори); стилістичні та риторичні прийоми впливу.

Сугестивні стратегії в сучасному інформаційному просторі

Стратегії легітимації та делегітимації. Поляризація та створення образу «іншого». Дискурсивне конструювання кризи. Інформаційні кампанії та мовні сценарії впливу. Особливості сугестії в соціальних мережах.

Методологія аналізу сугестивних практик

Критичний дискурс-аналіз: принципи та етапи.

Корпусна лінгвістика в дослідженні мовного впливу.

Кількісні методи та статистична верифікація результатів.

Контент-аналіз та фрейм-аналіз.

Лінгвістична експертиза інформаційних матеріалів

Принципи експертного аналізу.

Виявлення маніпулятивних стратегій.

Оцінка потенційного перлокутивного ефекту.

Підготовка експертного висновку.

Лінгвістичні механізми впливу в умовах інформаційної агресії росії проти України

Інформаційна війна як форма гібридного протистояння: мовний вимір.

Дискурсивні стратегії легітимації агресії.

Конструювання образу «ворога» та мова дегуманізації.

Фреймування подій війни: термінологічні підміни, евфемізація, дисфемізація, семантичні зсуви тощо.

Наративні сценарії пропаганди та їх мовна реалізація.

Меметизація інформаційний повідомлень. Когнітивні та емоційні тригери в умовах кризової комунікації

Методи виявлення сугестивних стратегій у воєнному дискурсі та способи протидії

Критичний аналіз пропагандистських повідомлень.

Лінгвістичні маркери дезінформації та маніпулятивного фреймування.

Дискурсивна деконструкція пропагандистських повідомлень.

Порівняльний аналіз українського та російського інформаційних дискурсів.

Лінгвістична експертиза матеріалів із ознаками інформаційно-психологічного впливу.

Академічна етика дослідження воєнного дискурсу.

Роль філолога як експерта у сфері інформаційної безпеки

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Денна / заочна форма

Поточне тестування та самостійна робота								
№1	№2	№3	№4	№5	№6	№7	№8 С/р	
10	10	10	10	10	10	10	30	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	незараховано
35-59	незадовільно	
1-34	незадовільно	

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Аккурт В. Є. Теоретичні аспекти поняття сугестивності в лінгвістиці. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського*. 2019. № 28. С. 5–17. URL: <https://www.lingstud.od.ua/archive/2019/28/1.pdf>
2. Бацевич Ф. Нариси з лінгвістичної прагматики. Львів: ПАІС, 2010. 336 с.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Академія, 2004. 344 с. URL: https://document.kdu.edu.ua/info_zab/061_123.pdf
4. Бацевич. Ф. Прагматичні пресупозиції: спроба типології. *Людина. Комп'ютер. Комунікація*: Збірник наукових праць. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2010. С.8-10.

5. Кирилюк О.Л. Битва за мозок: як вистояти й перемогти в інформаційній війні. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2024.
6. Ковалевська Т. Ю. Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування : монографія. Одеса : Астропринт, 2008. 344 с.
7. Кулеба Д. Війна за реальність: як перемагати у світі фейків, правд і спільнот. Київ: Книголав, 2019. 384 с.
8. Масенко Л. Мова радянського тоталітаризму. Київ: Кліо, 2017 с.
9. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології XXI століття. Київ : Києво-Могилянська акад., 2017. 257 с.
10. Почепцов Г. Глобальні проекти: конструювання майбутнього: навч. посібник. Київ: Укр. центр політич. менеджменту, 2009. 210 с.
11. Почепцов Г., Чукут С. А. Інформаційна політика: навч. посібник. Київ: Знання, 2008. 663 с.
12. Почепцов Г. Контроль над розумом. Київ: Києво-Могилянська академія, 2012. 349 с.
13. Почепцов Г. Сенси і війни: Україна і Росія в інформаційній і смисловій війнах. Київ : Києво-Могилянська академія, 2016. 312 с.
14. Почепцов Г. Токсичний інфопростір. Як зберегти ясність мислення і свободу дії. 2022.
15. Почепцов Г. Фейк. Технології спотворення реальності. Київ: Києво-Могилян. акад., 2020. 219 с.
16. Сучасні технології нейролінгвістичного програмування / Петрик В. М., Гнатюк С. О., Черненко О. Є., Гурєєв В. О., Курганевич В. І., Фесенко А. О., Рябий М. О., Смірнов О. А., Уткін Ю. В.]; за заг. ред. С. О. Гнатюка, О. А. Смірнова, В. М. Петрика. Київ: Центр навчальної літератури. 2020. 200 с. <https://jurkniga.ua/contents/suchasni-tekhnologii-neyrolingvistichnogo-programuvannya.pdf?srsltid=AfmBOooeKDNVIXDf4XSqMUoLy99D8EgGDgPpQEgtO6GAH6IPd9zAdRJ>
17. Сугестивні технології маніпуляційного впливу: навч. посіб./ [В.М. Петрик, М.М. Присяжнюк, Л.Ф. Компанцева, Є.Д. Скулиш, О.Д. Бойко, В.В. Остроухов]: за заг. ред. Є.Д. Скулиша. – 2-ге вид. К.: ЗАТ «ВПОЛ», 2011. 248 с.

Допоміжна

1. Аккурт В. Методи маніпулятивного впливу у лінгвістиці. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Лінгвістичні науки* : зб. наук. праць. Одеса: Астропринт, 2020. Вип. 30. С. 5-23. <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/8533/1/Vladyslava%20Akkurt%202020.pdf>
2. Альбота, С. М. Лінгвістичні особливості маніпулятивних дій у комунікації. Інформація, комунікація, суспільство: Матеріали 7-ї Міжнародної наук. конф. ІКС, 2018. С.206 – 207.
3. Альбота, С. М. Лінгвістична маніпуляція: поняття та типи. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2019. №16. С.5–8.
4. Белова, А. Д. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики. *Мовні і концептуальні картини світу*, 2004. №10. С.1–18.
5. Бойко І. О. Функціональна сфера апелятивності у сучасному українському розмовному дискурсі. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 10.02.01 «Українська мова» (035 – Філологія). Київ, 2017. https://scc.knu.ua/upload/iblock/fb4/dis_Boiko%20I.O..pdf
6. Бойко І. О. Концепція апелятива в комунікативній лінгвістиці. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2015. № 51 С. 43–52.
7. Бойко І. О. Категорія адекватності / неадекватності засобів апеляції. Міжнародна науково-практична конференція «Україна і світ: діалог мов та культур», Київ, березень – квітень 30–1. 2016.
8. Бойко І. О. Особливості використання апелятивів у соціальних мережах (на матеріалі україномовного Інтернет-дискурсу). *Studia Methodologica*. 2014. №36. С. 68–74.

9. Космеда Т. А. Гендерна лінгвістика в Україні: історія, теоретичні засади, лискурсивна практика: колект. монограф. / за наук. ред. проф. Т. А. Космеди. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди; Дрогобич: Коло, 2014. 472 с.
10. Деренчук, Н. В. Особливості формування маніпулятивної стратегії в українському політичному дискурсі. *Проблеми гуманітарних наук. Філологія*. 2012. №38. С.357 – 364.
11. Думич Христина, Альбота Соломія. Комунікативні маніпулятивні тактики сучасних британських і українських політиків: зіставний аспект. *Рідне слово в етнокультурному вимірі*. 2022. С.46-56. DOI: <https://doi.org/10.24919/2411-4758.2022.241853>
12. Кирилюк О. Мовні засоби сугестивного впливу на реципієнта в дискурсі інформаційної війни. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика Том 32 (71) № 4, 2021. С. 24-28. DOI <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.4-1/05>
13. Кирилюк О.Л. Дискурс інформамційної війни: лінгвокогнітивний та психолінгвістичний аспекти. Дис.. д-ра філол.нак за спеціальністю 10.02.01 – українська мова. Дрогобич, 2023.
14. Кутуза Н. В. Комунікативна сугестія в рекламному дискурсі: психолінгвістичний аспект: монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 736 с.
15. Кутуза Н. В. Лінгвістичні основи комунікативного впливу: теоретичний вимір. *Записки з українського мовознавства*. 2021. №28. С. 283-291 <http://zum.onu.edu.ua/article/view/235558>
16. Левченко, Л. О. Психологічні особливості діяльності засобів масової інформації. *Людина і політика*. 2001. №2. С.103 – 108.
17. Магда Є. Гібридна агресія росії: уроки для Європи. Київ: КАЛАМАР, 2017. 268 с.
18. Основи теорії мовної комунікації. Комунікативні стратегії і тактики. URL : http://info-library.com/content/1455_Komynikativni_strategii_i_taktiki.html
19. Зеленін В. По той бік правди. Нейролінгвістичне програмування як зброя інформаційно-пропагандистської війни. Київ: Люта справа, 2015. 384 с.
20. Психологія впливу. Переконайте та досягайте успіху/ Р. Чалдіні. Харків: КСД, 2015. 368 с.
21. Психологія інформаційної діяльності : Навчальний посібник / В. В. Кириченко– 2-ге вид. вип. і доп. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 146 с. <https://eprints.zu.edu.ua/19411/1/%D0%9A%D0%B8%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%92.%20%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%20%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.%20-%D0%B3%D0%B5%20%D0%B2%D0%B8%D0%B4.pdf>
22. Різун В. В., Непийвода, Н. Ф., Корнеєв, В. М. Лінгвістика впливу: монограф. Київ. 2005.
23. Руда О. Мовне питання як об'єкт маніпулятивних стратегій у сучасному українському політичному дискурсі: монографія. Київ. 2012. URL: <https://iul-nasu.org.ua/wp-content/uploads/2021/04/ruda-o.pdf>
24. Сугестивна лінгвістика: лінгвістичне програмування поведінки людини: навч.-метод. посіб. / Н.В. Слухай. Київ : Вид. дім Д. Бураго, 2019. 248 с.
25. Стратегії геніїв / Д. Йоффе, М. Казумано. Харків: КСД, 2017. 256 с.
26. Шевчук Ю. Мовна шизофренія. Брустури: Дискурсус, 2015. 60 с.

5.2. Методичне забезпечення

1. Кирилюк О. Курс мультимедійних лекцій «Лінгвістична сугестія в інформаційному дискурсі». Кропивницький, 2025. URL: Електронний ресурс. <https://classroom.google.com/c/ODQ0ODgwMTEwNTU4>

5.3. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

Сугестія у сфері лінгвістичної проблематики

<https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e2f37a47-0e5e4240-924b-20d0194fc0eb/content>

СУГЕСТІЯ ЯК ЗАСІБ МОВЛЕННЕВОГО ВПЛИВУ

<https://lingvj.oa.edu.ua/articles/2015/n56/79.pdf>

Матеріали Одеської школи сугестивної лінгвістики

https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/science/Paspor_NSH_Kov_alevskaya.pdf

Нейролінгвістичні методи програмування <https://bdgpeople.com/blog/nejrolingvistichni-metodiprogramuvannya/>

Техніки НЛП <https://presa.com.ua/psykholohiia/nejrolingvistichne-programuvannya-shcho-tse-take-tekhniki-nejrolingvistichnogo-programuvannya.html>

Навчальні матеріали. <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/navchalni-materiali-programi-pidruchniki-ta-navchalno-metodichni-posibniki/navchalni-materiali-infomediyna-gramotnist-na-urokakh-mistetstva-dlya-uchniv-9-klasu>

НЛП. <https://mk.nmu.org.ua/en/source/psihprodt8.pdf>

Що таке НЛП? <https://druzy.com.ua/sho-take-nlp-tehniki-pravila-i-priiomi-neirolingvistichnogo-programyvannia/>

Техніки НЛП <https://presa.com.ua/psykholohiia/nejrolingvistichne-programuvannya-shcho-tse-take-tekhniki-nejrolingvistichnogo-programuvannya.html>

Енциклопедія практичної психології. <http://psychologis.com.ua/suggestiya.htm>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноросійському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затвержене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).